

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **Seniorenheim s. r. o.**, se sídlem Praha 5, Plaská 622/3, zast. JUDr. Pavlem Sokolem, advokátem se sídlem Tábor, Nerudova 3078, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 376/1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2016, č. j. 2016/3955-223/1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 1. 3. 2017, č. j. 50 A 37/2016 - 43,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou a procesně přípustnou kasační stížností se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2016, č. j. 2016/3955-223/1. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl stěžovatelovo odvolání a potvrdil rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 3. 12. 2015, č. j. KUJCK 83869/2015/OSVZ, jímž byla stěžovateli (původně Seniorhaus Šumava s. r. o.) uložena pokuta ve výši 250 000 Kč za poskytování sociální služby domov pro seniory bez oprávnění.

[2] Krajskému úřadu Jihočeského kraje (dále jen „prvostupňový správní orgán“) byla v srpnu roku 2015 doručena anonymní stížnost na zařízení pro seniory Arnika, Kubova Huť, Vimperk, provozovatele Seniorhaus s. r. o., obsahující výčet závažných nedostatků v péči o ubytované

seniory. Prvostupňový správní orgán provedl místní šetření a prohlídku v objektu, přičemž zjistil, že je v něm ubytováno 29 klientů převážně německy hovořících a v různé míře závislých na péči druhé osoby, výjimečně soběstačných. Opatřil také příklad smluv o zprostředkování a o poskytování sociálních služeb. V zařízení objektu a v péči o klienty neshledal při tomto šetření podstatné závady. Při jednání dne 15. 10. 2015 jednatelka stěžovatele uvedla, že si je vědoma problému s nutností stavební změny ubytovny, a že mají v plánu smlouvy s klienty ukončit. Dne 16. 10. 2015 pak prvostupňový správní orgán zahájil správní řízení pro poskytování sociální služby bez oprávnění k jejímu poskytování podle § 78 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“). Při jednání dne 4. 11. 2015 byl projednáván záměr přestavby, přičemž jednatelka uvedla, že jiné ubytování pro klienty neopatřila a požadovala jejich setrvání v daném objektu, což bylo správním orgánem odmítnuto. Prvostupňové rozhodnutí ze dne 3. 12. 2015 stojí na porušení povinnosti plynoucí z § 78 odst. 1 zákona o sociálních službách, podle něhož lze sociální služby provozovat jen na základě registrace, kterou provozovatel nemá. Výše pokuty byla zdůvodněna závažností a opakovaností deliktu a četností klientely, s tím, že provozovateli již dříve (dne 22. 4. 2015) byla uložena pokuta za shodný delikt ve výši 45 000 Kč. Po vydání prvostupňového rozhodnutí bylo do spisu založeno rozhodnutí Městského úřadu Vimperk, odboru výstavby a územního plánování, ze dne 14. 12. 2015 zakazující užívání stavby „Ubytovna Arnika“, z něhož je patrné, že stavba není užívána k účelu, k němuž byla zkolaudována a provozovatel Seniorenheim s. r. o., přes opakované prodloužení termínu nepodal řádnou žádost o stavební povolení, které je nezbytné, neboť změna užívání vyžaduje rozsáhlé stavební úpravy. Žalovaný se v odvolacím rozhodnutí ztotožnil se skutkovým stavem zjištěným prvostupňovým správním orgánem, poukázal i vývoj stavebního řízení a zdůraznil přiměřenost výše pokuty vycházející ze závažnosti a opakovanosti deliktu.

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku označil uloženou pokutu za přiměřenou skutkovým zjištěním. Neshledal důvod k uplatnění moderačního práva; v tom odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu a citoval z rozsudků ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012 – 23, ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012 – 36, ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 – 133, a ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 71/2010 - 97 (všechny rozsudky tohoto soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz). Za nerozhodné soud označil, zda se v době od předchozího rozhodnutí změnil počet klientů na vozíčku, neboť to nemělo na výši pokuty vliv; pokud jde o celkový počet klientů, ten v té době prokázaně vzrostl. Nepřisvědčil ani žalobní argumentaci o snaze vyřešit situaci v průběhu správního řízení, ani nepovažoval za významnou skutečnost, že žalobce umožňoval provedení kontrol, k čemuž podle svého názoru nebyl povinen. Tvzení o stanovení výše pokuty s ohledem na německou klientelu považoval za neprokázané. Skutková podstata sankcionovaného deliktu byla naplněna, uložená pokuta odpovídala kritériím stanoveným zákonem o sociálních službách. Spáchaný delikt je jedním z nejzávažnějších na úseku sociálních služeb, přičemž sociální služby byly poskytovány osobám velmi zranitelným, neorientovaným, s neznalostí jazyka, a tedy s omezenou možností chránit svá práva. První pokuta nevedla k nápravě, a proto uložení vyšší pokuty, která citelně zasahuje do majetku, bylo odpovídající zjištěným skutečnostem i postoji žalobce. Doložený negativní hospodářský výsledek není dostatečně vypovídající o finanční situaci žalobce a o likvidačním dopadu pokuty, nehledě na to, že názor žalobce by fakticky vylučoval ukládání pokut subjektům ve špatné finanční situaci. Riziko ztráty zaměstnání pracovníků žalobce nelze klást k tíži správnímu orgánu, ale žalobci.

[4] Proti tomuto rozsudku stěžovatel namítá existenci kasačních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b), a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném právním posouzení [písm. a)], pro vady řízení, spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu,

pokračování

nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit [písm. b)], a nakonec pro nepřezkoumatelnost rozsudku [písm. d)].

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti zopakoval žalobní námitky a vytkl krajskému soudu, že při hodnocení důkazů opatřených ve správním řízení nepřihlédl k těm, které hovoří v jeho prospěch. Mezi uložením první a druhé pokuty byla velmi krátká prodleva, která i vinou stavebního úřadu neumožnila provést stavební, požární a další úpravy objektu. Přitom stěžovatel hned po uložení první pokuty počal činit kroky k získání registrace k provozování sociálních služeb. Jednotlivé orgány, jejichž souhlasu či vyjádření bylo ve stavebním řízení třeba, vyžadují vždy cca 1 měsíc a také tuto dobu využívají. Stěžovatel svým zodpovědným postupem splnil podmínku stanovenou v § 108 odst. 1 zákona o sociálních službách. Druhá pokuta mu byla uložena ve výši pětinásobku první pokuty, což stěžovatel považuje za nepřiměřeně přísné - za odpovídající by považoval např. trojnásobek. Při individualizaci trestu došlo k nepřiměřenému excesu a opomenutí skutečností uvedených v žalobě (chybný počet nechodících klientů, konkrétní kroky k rekolaudaci budovy, vstřícnost ke kontrolám, výsledky hospodaření, poměr výše obou pokut, náročnost stavebního řízení). Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadený rozsudek byl vydán s přihlednutím ke všem zjištěným důkazům a okolnostem. Správní delikt, jehož se stěžovatel opakovaně dopustil, patří k nejzávažnějším na úseku sociálních služeb. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

[7] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, zastoupenou advokátem. Kasační stížnost je přípustná, nikoliv však všechny v ní uplatněné námitky. Stěžovatel totiž mj. namítá, že splnil veškeré požadavky stanovené v § 108 odst. 1 zákona o sociálních službách. Podle tohoto ustanovení právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Podle § 104 odst. 3 s. ř. s. není přípustná kasační stížnost, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Stěžovatel v žalobě nejen neargumentoval ustanovením § 108 odst. 1 cit. zákona, ale zejména ani po obsahové stránce nevytýkal žalovanému, že mu uložil pokutu při existenci důvodů pro vyvinění. Jeho žalobní důvody směřovaly k nepřiměřené výši pokuty, tedy k podmínkám stanoveným v § 108 odst. 2 citovaného zákona.

[8] Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a přípustně uplatněných důvodů.

[9] Nejprve se zabýval kasačním důvodem podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je zpravidla způsobilé být předmětem hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností a vad řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 2 Azs 47/2009 – 71). K nepřezkoumatelnosti rozsudků správních soudů i rozhodnutí správních orgánů je Nejvyšší správní soud dokonce povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Při posuzování nepřezkoumatelnosti Nejvyšší správní soud vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírkou nálezů a usnesení Ústavního soudu, nález Ústavního soudu ze dne

26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, uveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu) i z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, rozsudek ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 - 58, rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 7, a další).

[10] Stěžovatel nekonkretizuje, v čem tento kasační důvod spatřuje. Z posouzení kasačního soudu pohledem povinnosti zabývat se přezkoumatelností z moci úřední pak plyne závěr, že napadený rozsudek přezkoumatelný je. Odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu je logickým a dostatečným podkladem pro jeho výrok. Krajský soud zhodnotil skutkové okolnosti ve vztahu k uplatněným žalobním námitkám a s každou z nich se řádně a obsáhle vypořádal. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. není naplněn.

[11] Stejně tak není příliš jasné, v čem měl spočívat kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Stěžovatel tento kasační důvod nespecifikuje, nevytýká konkrétní nedostatky ve zjištění skutkového stavu. Z obsahu kasační stížnosti lze dovodit, že žalovaný měl nesprávně uvést počet nechodících klientů. Tvrdí, že v případě předchozí pokuty správní orgán vycházel z počtu klientů na vozíčku, nyní z počtu nechodících klientů, což vytváří mylný dojem o zvýšení jejich počtu a o nabírání nové klientely v období po uložení první pokuty. Krajský soud poukázal na stav klientely zjištěný kontrolou (29) a na prokázanou skutečnost, že před uložení první pokuty bylo klientů 15, z čehož je rozšíření klientely zřejmé. Údaje o stavu při podání žaloby označil za nerozhodné. Dále konstatoval, že četnost klientely je proměnlivá a že žalobní tvrzení o jiném než takto zjištěném počtu klientů nebylo doloženo.

[12] Ze správního spisu plyne, že u stěžovatele byla provedena kontrola, při níž byl přesně zjištěn počet klientů a jejich zdravotní stav významný z hlediska rozsahu poskytované péče. Tato zjištění nebyla stěžovatelem napadena. Prvostupňové rozhodnutí tento stav přebírá, druhostupňové rozhodnutí rovněž, přičemž obecně konstatuje početní navýšení v porovnání s počátkem roku 2015, aniž by byl hodnocen zdravotní stav klientů, a aniž by mu byla přikládána nějaká váha. Toto srovnání ovšem stěžovatel nenapadá, ostatně z příkladmo opatřených smluv je zřejmé, že v mezidobí byli přijímáni noví klienti (např. smlouva ze dne 1. 8. 2015, klient J. M.). Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že rozhodnutí žalovaného je podloženo řádným zjištěním skutkového stavu odpovídajícím požadavkům § 50 zákona č. 500 /2004 Sb., správní řád, a napadené rozhodnutí s ním nebylo v rozporu. Krajskému soudu lze přisvědčit v závěru, že stěžovatel nedoložil jiný vývoj klientely v období mezi oběma sankčními rozhodnutími, nehledě na to, že z hlediska naplnění skutkové podstaty deliktu vývoj klientely nemá rozhodující význam, byť jistě hraje roli při úvaze o výši pokuty. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. naplněn nebyl.

[13] Poslední kasační námitka směřuje proti správnosti posouzení právní otázky soudem, a to zejména ve vztahu k výši uložené pokuty.

[14] Stěžovatel byl postižen za správní delikt podle § 107 odst. 1 zákona o sociálních službách, jehož se dopustí právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba tím, že poskytuje sociální služby bez oprávnění k jejich poskytování podle § 78 odst. 1. Podle tohoto ustanovení lze sociální služby poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb, které vzniká rozhodnutím o registraci. Tato registrace přitom není na úrovni pouhé evidence žadatele, neboť její podmínky jsou velmi přísně vymezeny v § 79 zákona o sociálních službách, přičemž zahrnují materiální, technické, hygienické, personální a jiné požadavky, které musí žadatel o registraci splňovat a dokládat. Význam tohoto deliktu je zřejmý i z toho, že s ním je spojena výrazně vyšší pokuta, než u ostatních deliktů páchaných na tomto úseku veřejné správy. Podle § 107 odst. 5 zákona

pokračování

o sociálních službách bylo v rozhodné době možné za tento delikt uložit pokutu do výše 1 000 000 Kč. Nejvyšší správní soud podotýká, že následně, s účinností od 1. 8. 2016, byla horní hranice pokuty zvýšena na 2 000 000 Kč. Z důvodové zprávy k novele provedené zákonem č. 189/2016 Sb. lze poukázat na poznatky, které ke zvýšení této pokuty vedly. V praxi se totiž rozmáhal tzv. „obchod se stářím“ spočívající v nelegálním poskytování sociálních služeb v různých ubytovnách a zařízeních nespĺňujících potřebné standardy, kdy ani pokuty uložené při horní hranici podle stávající právní úpravy neměly dostatečný odrazující účinek; naopak počet zjištěných případů narůstal. Zvýšení horní hranice pokuty za tento správní delikt se posuzovaného případu přímo netýká, Nejvyšší správní soud to zmiňuje pouze k dokreslení situace na úseku poskytování sociálních služeb v době předcházející této změně zákona, tedy v době, kdy se tohoto společensky škodlivého jednání dopouštěl i stěžovatel.

[15] Podle § 108 odst. 2 zákona o sociálních službách se při určení výše pokuty právnické osobě přihlídně k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán. Žalovaný vycházel zejména z toho, že za poskytování sociálních služeb bez registrace byl stěžovatel v minulosti již postižen, a že v mezidobí poskytování služeb rozšířil přijímáním nových klientů do péče. To bylo v řízení nepochybně prokázáno. Stěžovatel míní, že mu mělo být přičteno k dobru, že se po uložení první pokuty snažil odstranit nedostatky bránící možnosti registrace a že poskytoval správnímu orgánu součinnost umožněním kontrol. Krajský soud se těmito námitkami v napadeném rozsudku podrobně zabýval. Lze jen dodat, že stěžovateli v prvním případě byla uložena pokuta, nikoliv nápravné opatření, jehož realizace by měla být hodnocena. Poskytování sociálních služeb bez registrace je nelegální činností, která vůbec nesmí být provozována a měla být ukončena. Jistě by bylo možno vzít v úvahu, pokud by další provoz spočíval v utlumení činnosti, neboť ukončení smluv s klienty, případně jejich přemístění, může vyžadovat jistý čas. O takový případ se však nejednalo, naopak stěžovatel klientelu rozšířil. Žalovanému proto nelze vytýkat, že k uložení druhé pokuty přistoupil příliš brzy, aniž dal stěžovateli prostor k odstranění nedostatků. Pokud pak za dalšího nelegálního a navíc ještě rozšiřujícího se provozu stěžovatel usiloval o odstranění nedostatků, nejde o úsilí, které by mělo být zohledněno v jeho prospěch, stejně tak jako nelze přihlížet k tomu, jaká doba je potřebná k získání stavebního povolení, o něž stěžovatel sice usiloval, ovšem, jak bylo v řízení zjištěno, nepříliš důsledně. Stěžovatel má pravdu, že nebyl v rozhodné době povinen umožňovat kontrolu, neboť oprávnění ke kontrole neregistrovaných subjektů bylo do zákona o sociálních službách vloženo rovněž až ke dni 1. 8. 2016 (§ 82b) jako součást zefektivnění boje proti poskytování sociálních služeb bez oprávnění. Umožnění kontroly sice v daném případě usnadnilo dokazování, ovšem ani součinnost ani nesoučinnost delikventa nenachází odraz ve výměře pokuty. Výsledky kontrol jiných orgánů státní správy nebyly v řízení stěžovatelem prezentovány, proto nelze žalovanému vytýkat, že k jejich výsledku nepřihlédl. K dispozici měl výsledek vlastní kontroly, z níž neplynuly skutečnosti stěžovateli přítěžující nad rámec toho, že poskytoval sociální služby bez povolení a v jakém rozsahu. Ke stížnosti, která sice popisovala určité závady, nicméně byla anonymní, nepřihlézel. Vzhledem k tomu, že nebyly doloženy výsledky tvrzených kontrol, není na místě zabývat se tím, jaký význam pro uložení pokuty by měla mít zjištění o kvalitě nelegálně poskytovaných sociálních služeb. Tvrzení stěžovatele, že pro výši pokuty bylo rozhodné, že poskytuje sociální služby zejména německým, tj. patrně bohatším a lépe placícím klientům, zůstalo nepodloženo. Jistě je obtížně zjistitelné, zda skutečně pracovnice správního orgánu něco takového naznačila. Bylo by však významné, pokud by bylo zjištěno, že týž správní orgán za stejných skutkových okolností postupoval přísněji vůči subjektům se zahraniční klientelou a uděloval jim vyšší pokuty, případně že by za zcela shodných skutkových okolností jako ve stěžovatelově případě uložil subjektu s tuzemskou klientelou pokutu výrazně nižší. To však stěžovatel ani netvrdí.

[16] Stěžovatel považuje pokutu ve výši 250 000 Kč za zjevně excesivní a nepřiměřenou ve vztahu k výši první pokuty, ke skutkovým okolnostem případu, i ve vztahu ke svým majetkovým poměrům. Proto také žádal po soudu zmírnění pokuty ve smyslu § 65 odst. 3 s. ř. s. Podle § 78 odst. 2 s. ř. s. nejsou-li při posuzování rozhodnutí ukládajícího trest za správní delikt důvody ke zrušení rozhodnutí, ale trest byl uložen ve zřejmě nepřiměřené výši, může soud od trestu upustit, nebo jej může snížit v mezích zákonem dovolených, pokud tak lze učinit na základě zjištěného skutkového stavu. Formální podmínky pro užití moderačního práva soustředil krajský soud na s. 5 napadeného rozsudku, přičemž dále citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012 – 23, z něhož plyne zejména závěr, že moderační právo soudu slouží ke korekci případů, kdy pokuta uložená v zákonných mezích, zjevně neodpovídá zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti trestu. Stejně tak lze s krajským soudem shodně poukázat na usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 – 133, podle něhož mají při úvaze o výši trestu význam zákonné podmínky pro uložení pokuty a majetkové poměry pachatele, či na závěr rozsudku ze dne 30. 9. 2010, č. j. 7 As 71/2010 – 97, o úloze trestu plnění svého účelu, aniž by současně byl zjevně nepřiměřený.

[17] Stěžovatel zjevnou nepřiměřenost vidí v porovnání výše první a druhé pokuty, tedy ve vztahu mezi částkou 45 000 Kč a částkou 250 000 Kč, přičemž za odpovídající by ve druhém případě považoval trojnásobek první pokuty. Při posouzení výše druhé pokuty za situace, kdy ze zákona neplyne, že při opakování deliktu lze uložit pokutu v jiných mezích než při jeho prvním spáchání, je třeba vycházet pouze ze zákonných hranic pokuty, která činila 1 000 000 Kč. Není úlohou soudu stanovit konkrétní pravidla pro postupné ukládání pokut tam, kde tak nečiní zákon, a vážit, v jakém časovém rozmezí by bylo možno dojít k horní hranici sazby. Nyní uložená pokuta ve výši 1/4 zákonné sazby, za stávajících skutkových okolností není nijak nepřiměřená, a tím spíše nemůže být považována za zjevně nepřiměřenou. I zde tedy kasační soud přisvědčil argumentaci krajského soudu.

[18] Stěžovatel dále tvrdí, že pokutu nebylo možno uložit v této výši ani proto, že je pro stěžovatele likvidační. Je pravdou, že z judikatury správních soudů plyne, že k majetkovým poměrům pachatele je třeba přihlížet i tam, kde zákon takové kritérium výslovně nestanoví, stejně tak jako je pravidlem, že pokuta by neměla být likvidační (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2006, č. j. 2 As 33/2006 - 102). Krajský soud se touto žalobní námitkou podrobně zabýval na s. 9 - 12 napadeného rozsudku. Nejvyšší správní soud souhlasí s jím provedeným vyhodnocením všech kritérií a všech zjištěných skutečností majících význam pro uložení pokuty, včetně názoru, že obtížná finanční situace pachatele nemůže být důvodem pro toleranci protiprávního jednání. Nejvyššího správní soud např. v rozsudku ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012 – 351, uvedl, že „(u)ložená pokuta nesmí mít sama o sobě likvidační důsledky. Ostatní závazky účastníka řízení je pak možné zohlednit pouze do určité míry. Předlužení pachatele nemůže vést k automatické imunitě vůči sankcím ukládaným v oblasti veřejného práva“. Krajský soud rovněž případně uvedl, že negativní výsledek hospodaření stěžovatele není plně vypovídající o jeho celkových majetkových poměrech. Důsledky likvidačního dopadu stěžovatel spatřuje i v nutnosti propuštění patnácti zaměstnanců. Zde je však třeba připomenout, že propuštění zaměstnanců není a nebude důsledkem pokuty, ale důsledkem toho, že stěžovatel podniká nelegálně. Bez registrace neměl vůbec poskytovat sociální služby, a tedy při nich kohokoliv zaměstnávat. Je absurdní požadovat snížení pokuty proto, aby nemuselo být ukončeno nelegální podnikání, a aby byla zachována pracovní místa s ním spojená.

[19] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 12. 2013, č. j. 2 As 130/2012 – 20, vyslovil, že tento soud „v řízení o kasační stížnosti v rámci přezkumu rozsudku, jímž bylo užit moderační oprávnění, nemá obdobné oprávnění jako krajský soud (§ 78 odst. 2 s. ř. s.) a sám již úvahu krajského soudu o moderační

pokračování

výše pokuty nahradit nemůže. Ve vztahu k diskreci krajského soudu může Nejvyšší správní soud hodnotit jen to, zda soud I. stupně nepřekročil zákonem stanovené meze tohoto uvážení, nevybočil z nich nebo volně uvážení nezneužil, či zda je jeho úvaha přezkoumatelná a logicky nerozporná“, (publ. pod č. 2992/2014 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud je názoru, že krajský soud zhodnotil řádně všechny podmínky pro uložení pokuty včetně podmínek pro její moderaci. Krajský soud posoudil rozhodné právní otázky správně a kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. naplněn nebyl.

[20] Jelikož Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a že nejsou dány důvody pro zrušení napadeného rozsudku pro vady zjišťované soudem z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), kasační stížnost zamítl podle § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. O věci přitom rozhodoval bez jednání za podmínek § 109 odst. 2 s. ř. s.

[21] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu